

Fortsatt tillåtet med i vårt tycke oacceptabla fällor och snaror

Rovdjursföreningens synpunkter ignoreras totalt. Fr.o.m. den 1 augusti 2018 gäller Naturvårdsverkets nya föreskrifter om användande av fångstredskap (NFS 2018:3). Verket skickade under hösten 2016 ett förslag på remiss. Rovdjursföreningen lämnade i januari 2017 ett detaljerat yttrande.

Yttrandet pekar föreningen även på ett tidigare yttrande från 2013 om typgodkännande av fångstredskap som Naturvårdsverket därefter gett benämningen NFS 2013:13. Naturvårdsverket redovisade då 156 godkända fångstredskap, varav 43 var s.k. dödande och 113 icke dödande fångstredskap. I konsekvensutredningen till föreskrifterna 2013 skriver verket att äldre fångstredskap, som inte uppfyller dagens krav ska tillåtas i ytterligare 10 år, dvs. fram till utgången av 2023, för att därefter fasas ut. I gällande föreskrift finns inget om att äldre fällor kan fasas ut.

På verkets hemsida redovisas 2018 att nya godkända fällor tillkommit. Bland de nya finns en fotsnaror för räv, Den fotsnaror har inte heller testats specifikt, då den av Naturvårdsverket bedömdes vara snarlikt (ordvits) tidigare godkända fotsnaror. Nu finns totalt 173 godkända fångstredskap fördelade på 56 dödande och 117 icke dödande fällor.

ROVDJURSFÖRENINGEN kan konstatera att inget av det föreningen föreslagit i sitt yttrande över Naturvårdsverkets nya föreskrifter om användande av fångstredskap vunnit gehör av verket.

Här följer ett axplock synpunkter från föreningen på förslaget till föreskrifter:

- att samtliga dödande fångstredskap för bäver ska förbjudas. Det finns tre fälltyper för bäver som är direkt dödande och en inte dödande fälltyp som kan användas. Risk för felfångst av utter är uppenbar.

- att fotsnaror för räv ska förbjudas. Det finns 4 godkända snaror. Dessa definieras som icke dödande, men om exempelvis fjällräv, lodjur, järv m.fl. arter fångas i en sådan fälla kan de inte tas loss utan att djuret avlivs. Det finns ett 30-tal andra fällor för fångst av räv.

- att fällor av tunnel-/båstyp där fällorna som bifångst kan fånga exempelvis lodjur, järv, varg och björn ska vara försedda med fjärravläst larmanordning och vara positionsangivna med koordinater i en central databas för att möjliggöra tillsyn.

- att stockfälla, som är en ålderdomlig fälla, för fångst av mård ska förbjudas. Fällan är inte selektiv och kan fånga allt från lavskrika till järv och därutöver skada andra arter.

- att levande fåglar inte ska få användas i fällor för att locka, fånga och döda annat vilt.

- att det inte ska vara tillåtet att fånga frilevande fasaner, raphöns och gräsänder och transportera dem till en viltanläggning för avel och uppfödning.

Samtliga synpunkter från föreningen avslogs alltså!

Vi ska dock uppmärksamma att alla fällor som påträffas i naturen ska vara märkta med fällans typbeteckning samt med användarens namn, adress och telefonnummer (7 §; NFS 2018:3). Är fällorna inte märkta – så gör en polisanmälan!

ROBERT FRANZÉN

Den omfattan

Tilldelningen har ökat kraftigt sedan förra året. Många överträdelser rapporteras, där fler björnar än vad som är tillåtet skjuts, ungar och honor som har ungar skjuts och stora mängder olagliga åtlar används. Rovdjursföreningen är starkt kritisk till hur björnjakten går till.

När detta skrivs i slutet av september har 289 av tilldelade 284 björnar skjutits, och minst sju överskjutningar i olika jaktområden redovisas. Fler björnar än vad som är tillåtet är alltså skjutna. Drygt en femtedel av björnarna, 61 björnar, sköts redan första jakt dagen och 86 procent av tilldelningen sköts innan älgjakten startade 3 september. Svenska Rovdjursföreningen riktar stark kritik mot hur björnjakten går till. "Massjakten på björnarna urartar under myndigheternas släpphänhet", sammanfattas innebörden i ledaren (sidan 2 i detta nummer) av Rovdjursföreningens styrelseledamot Robert Franzén.

BJÖRNUNGAR OCH HONOR SOM HADE UNGAR SKÖTS
Flera årsungar har skjutits under årets jakt, vilket vikter under 25-30 kilo tyder på. Även björnhonor med välutvecklade juver har skjutits. I länsstyrelsernas beslut står det att samtliga björnar får skjutas, med undantag för björnhona som åtföljs av ungar samt de ungar som följer björnhona oavsett ungarnas ålder. Länsstyrelserna rekommenderar att inte skjuta ensamma årsungar. I Värmland där tilldelningen är två björnar, har ett område inom Torsby kommun avlysts från jakt med hänsyn till känd förekomst av björnhona med ungar.

KRAFTIGT ÖKAD TILLDELNING

I 2018 års licensjakt på björn får 284 björnar skjutas. Det är en ökning med 68 djur från förra året, då tilldelningen var 216 björnar. Jakten startade 21 augusti och pågår tills kvoten är fylld eller som längst till och med 15 oktober. Ovanför odlingsgränsen i Norrbotten avbryts jakten den 30 september.

Naturvårdsverket har delegerat beslutanderätten om licensjakt efter björn till samtliga länsstyrelser i Norra och Mellersta rovdjursförvaltningsområdena under perioden 1 maj 2018 - 30 november 2019. Varje länsstyrelse ansvarar för att beslut om licensjakt efter björn uppfyller de förutsättningar som anges i jaktförordningen. De sju län som fattat beslut om licensjakt 2018 är: Norrbotten, Västerbotten, Jämtland, Västernorrland, Dalarna, Gävleborg och Värmland.

Jämfört med licensjakten 2017 ökas tilldelningen i Gävleborgs, Jämtlands och Västerbottens län. I Jämt-

Foto: Jan-Ake Hillarp

de björnjakten är inte i sin ordning

Ungbjörn.

Foto: Jan-Åke Hillarp

land är tilldelningen 100 björnar, vilket är den största tilldelningen i Jämtland någonsin enligt tillgängliga källor. Tilldelningen är oförändrad i Västernorrland, Dalarna och Värmland. I Norrbotten, som inte hade någon licensjakt på björn förra året på grund av en omfattande skydds jakt våren 2017, är tilldelningen i år 16 björnar, se tabellen nedan.

OMFATTANDE OLAGLIG ANVÄNDNING AV ÅTLAR

Licensjakten får bedrivas med hjälp av åtel, under förutsättning att den är anmäld till och godkänd av länsstyrelsen. Åtelmaterial får läggas ut från den 15 juli tills den sista björnen skjutits, men inte längre än till jakttidens slut 15 oktober.

Men i jaktpress och övrig media rapporteras att antalet olagliga åtlar ökar i många områden. Till exempel har mer än en tredjedel av de undersökta björnarna i Dalarna haft olaglig åtelföda i magen. I en liknande undersökning i Gävleborg hade 40 procent av skjutna björnar otillåten åtelföda i magen. Det kan vara en förklaring till att björnjakten går så fort, uppger länsstyrelsen i Dalarna till Svensk Jakt.

”Det är stor risk att de jägare som struntar i

regelverket kan komma att förstöra den unika möjlighet till björnjakt som funnits under många år. /.../ Risken är att vi kan se fler regleringar och frivilliga åtgärder som begränsar björnjakten om vi inte gemensamt jobbar för att få bort björnjaktens avarter”, skriver till exempel Jägareförbundet Gävleborg.

Rovdjursföreningens ordförande Jan Bergstam är kritisk till Jägareförbundet i Gävleborgs reaktion på hur björnjakten i år har gått till med åtlar som inte följer regelverket. Han menar att björnjakten under senare år har urartat helt och hållet.

– För några år sedan bestraffades två jaktområden i Dalarna och Gävleborg med jaktförbud sedan det visade sig att det jagades regelvidrigt. Tydligt har inte detta sjunkit in hos jägarna. Efter det som skett i år finns det all anledning för myndigheterna att ompröva jägarnas ”unika möjlighet till björnjakt”. Att inte följa regelverket vid jakt är inget som kan gå spårlost förbi.

HALVAUTOMATISKA VAPEN TILLÅTS

Nytt för licensjakten 2018 är att det, med stöd av licensjaksbeslutet, blir tillåtet att använda halvautomatiska vapen laddade med sex patroner. Regeringen beslutade den 31

maj 2018 om ändringar i jaktförordningen så att det är tillåtet med fler patroner i magasinet än två. Syftet med ändringen var ökad säkerhet under björnjakten.

Högst två hundar som ställer eller förföljer en och samma björn får användas samtidigt enligt samtliga beslut. Länsstyrelserna rekommenderar att hundarna inte byts ut under jakt efter en och samma björn under en och samma dag. I besluten påminner länsstyrelserna om 27 § jaktlagen som säger att jakten ska bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande.

För att undvika skadeskjutningar av björn rekommenderar många av länsstyrelserna att jägare som avser att delta i björnjakt avlägger ”Björnpasset” eller motsvarande. I flera fall rekommenderar länsstyrelsen att skott endast lossas mot stillastående björn och att skjutavståndet inte överstiger 80 meter, samt att skytten använder stöd.

– Det är i mitt tycke anmärkningsvärt att länsstyrelsen lägger in sådana rekommendationer i ett enskilt beslut. Den typen av information ska ju alla jägare få till sig i den utbildning de genomgår då de avlägger jägarexamen, påpekar Robert Franzén.

LINA RICKLUND

Läs mer om Svenska Rovdjursföreningens kritik av björnjakten i ledaren på sidan 2 i detta nummer.

Källor: SVA, Naturvårdsverket och berörda länsstyrelser

Antal björnar i licensjakt 2018			2017	
Län	Tilldelade	Skjutna*	Tilldelade	Skjutna
Norrbotten	16	16	0	0
Västerbotten	28	28	26	26
Jämtland	100	100	70	70
Västernorrland	40	40	40	42
Dalarna	48	51**	48	48
Gävleborg	50	51	30	31
Värmland	2	3	2	2
Hela landet	284	289	216	219

Antal björnar tilldelade och skjutna i Sverige 2018 och 2017 fram till när detta skrivs, 20/9 2018.

* Licensjakten pågår till den 15 oktober.

** Trots en överskjutning på 3 björnar i Dalarna totalt, återstår ändå 2 björnar i tilldelningen för Dalarna, i de lokala jaktområdena.